

Kronşad 1921: Üçüncü Devrim

Workers Solidarity Federation

1996

İçindekiler

Petrograd Grevleri	3
Önerge	4
Karşı Devrimci?	5
Katliam	5
Yukarıdan Sosyalizm	6
Aşağıdan Devletsiz Sosyalizm	8
Petropavlovsk Önergesi	8

Mart 1996 tarihi 1921 Kronştad Ayaklanması'nın 75. Yıldönümünü gösteriyor. Mart 1921'de, Kronştad askeri üssünün devrimci denizcileri ve işçileri Rusya'daki Komünist hükümete karşı protestolara başladılar. Bu trajik olay Komünist Parti'nin (Bolşeviklerin) işçi-köylü Rus devriminin yerine tek-parti kuralı ve devlet kapitalizmini nasıl geçirdiği açıkça göstermektedir.

Petrograd Grevleri

Ayaklanma, işçilerin koşullarını incelemek üzere Kronştad delegasyonunun Petrograd'ı ziyaretinin ertesinde oldu. Şubat sonunda Petrograd işçileri zorlama [zorlayıcı] şiddete (ing. austerity) karşı ayaklandılar. Hükümet sıkıyönetim ilanı ve kitlesel tutuklamalarla cevap verdi. Bu koşullara rağmen, Kronştad delegasyonu işçilerin yüz yüze kaldığı baskı ve açlığı saptayabilmişti. İşçilerin yeni bir Sovyet seçimini (işçi konseyleri 1917'de kurulmuştu) talep ettiklerini duydular.

Önerge

Delegasyonun raporunun okunması ve tartışılmasından sonra, Petropavlovsk savaş gemisi mürettebatı daha sonra “Petropavlovsk Önergesi” olarak anılacak olan önerenin lehinde oylamada bulundu (bu dökümanının tamamı için aşağıya bakınız). Önerge daha sonra 16.000 Kronşad işçisi ve denizcisinin kitlesel katılımıyla, oybirliği ile kabul edildi. Talepler “Kömünist” hükümete sunuldu.

Önerenin talepleri şunları içermekteydi: yeni, serbest ve adil işçi konseyleri seçimleri; işçiler, köylüler, anarşistler ve sosyalistler için konuşma [fikirlerini serbestçe beyan etme] özgürlüğü; serbest sendika faaliyetleri; sol kanat siyasi tutukluların serbest bırakılması ve köylülerin toprağı (ücretli işçi çalıştırmadan) kontrol etme hakkının tanınması.

Diğer bir deyişle Kronşad, işçi kontrolü ve özgür sosyalizm çağrısında bulunuyordu. Bunlar Kronşad garnizonunun önemli bir rol oynadığı 1917 Rus devriminin asıl [orijinal] talepleriydi (Bolşevik liderlerinden birisi olan Leon Troçki Kızıl Kronşad’ı “*devrimin onuru ve şanı*” olarak anıyordu).

Karşı Devrimci?

Ama [buna] Komünist Parti ve hükümet, Kronştad'ın karşı devrimcilerce kontrol edildiğini söyleyerek cevap verdi. [Bahsedilen] taleplerin Rus devriminin kazançlarını yok edeceğini söylüyorlardı. Komünistler, Kronştad denizci ve işçilerinin 1917'deki devrimciler olmadığını göstermeye çalışıyorlardı. Her nasılsa Kronştad devrimcileri “*bayağı köylülerle*” (ing. coarse peasants) yer değiştirmişti.

Komünist hükümet, ve bilhassa da Troçki, Kronştad ayaklanmacılarının teslim olmalarını talep ediyor, aksi takdirde “*keklik gibi vurulacaklarını*” söylüyordu. Petrograd işçileri ile kurulan bağlantıları engellemek için [Kronştad'ı] askeri olarak izole ettiler, ve işçilerin gıda ve giyecek karnelerini vererek Kronştad ile dayanışma göstermelerini engellemeye çalıştılar.

Katliam

Kronştad ayaklanmacıları, topları sayesinde Petrograd'ı tahrip edebilirlerdi, ama onlar kitlesel bir işçi sınıfı ayaklanması şeklinde olacak bir yardımı bekle-diler -bir “üçüncü devrim”. Fakat Kronştad'dakiler gibi devrimci görüşlere sahip olan köylüler ve işçiler

uzunca bir süredir tutuklanmakta ve vurulmaktaydılar.

Mart'ın başlarında Komünist hükümet 50.000'e yakın bir askeri gücü Kronşad'a gönderdi. Askerlerin Kronşad ayaklanmasının tarafına geçmelerini engellemek amacıyla, birliklere 3.000 Komünist kadro eşlik etmekteydi. 8 günlük bir çarpışmadan sonra Kronşad düştü, ve bunu kitlesel tutuklamalar ve idamlar takip etti.

Yukarıdan Sosyalizm

Kronşad'daki tehlikenin ne olduğunu anlamamız önemli. Ayaklanmaya [karşı öne sürülen] Komünist iftiraların hiç birisinin herhangi bir maddi temeli yoktur. Petropavlovsk denizcilerinin en az % 91'i ve Baltık filosunun ise en az % 75'i Ekim 1917 Rus Devrimi'nden önce görevlendirilmişlerdir.¹ Kronşad'ı karşı devrimcilerin kontrol ettiğine dair hiçbir kanıt yok.

Kronşad'ın gerçek tehditi siyasi idi. “Komünistler”, sosyalizmin Devlet aracılığı ile “devrimci parti” tarafından yukarıdan getirilmesi gerektiğine inanıyorlardı. Aşağıdan işçi kontrolüne dair herhangi bir

¹ I. Geltzer, Kronşad 1917-21, s. 207.

düşünceleri bulunmamaktaydı. Onların bu fikirleri doğrudan doğruya tek parti Devletine ve yeni sınıf sistemine (Devlet kapitalizmi) yol açtı.

“Komünistler”, Devlet’in iktidarı küçük bir elit zümrenin elinde yoğunlaştıran otoriter bir yapı olduğunu anlayamadılar. [Devlet] sosyalizmi gerçekleştiremez -sadece yeni patron ve yönetici gruplarının ortaya çıkmasına neden olur. Ve yine, onların “devrimci önderlik” fikri otoriter ve işçi demokrasisini yıkıcı [niteliktedir].

Troçki’ye göre sosyalizm “emek gücününün dağıtımını merkezileştiren ... otoriter liderliği, ... bir işçiyi nerede ihtiyaç duyulursa oraya gönderme hakkına sahip bir [kendine göre] işçi Devletini “ içerir² [Troçki], “işçilerin Parti’nin üstünde kendi temsilcilerini seçme hakkını [isteyenleri], yani (diktatörlüğün, işçi demokrasisinin geçici ruh hali ile çatıştığı zamanlarda dahi) Partinin diktatörlüğünü teyit etme hakkına karşı çıkmak isteyenleri”³ suçlamaktadır.

² L. Troçki, *Terrorisme et Comunisme* (Paris 1963), s. 215.

³ L. Troçki, *Sochinenyia* (Moskova 1925), s. 89, s. 136.

Aşağıdan Devletsiz Sosyalizm

Kronştad işçileri ve denizcileri bu fikirlere karşı çıktılar. Onlar kitlesel eylem yolu ile sıradan insanlar tarafından baskıcı otoritenin yıkıldığı; ve devlet tarafından değil, demokratik işçi örgütleri aracılığı ile kontrol edilen bir toplumun kurulduğu bir sosyalizm görüşüne sahiptiler. İşte bu nedenle Kronştad ayaklanması bastırıldı. Biz Anarşist-Sendikalistler Kronştad'ın devrimci anti-otoriter geleneğinin gururla yanındayız. Devrimcilerin rolü kitlelere “öncü” olmak değil, onları kendi adlarına [kendileri için] gücü ele geçirmekte örgütlemektir.

Kronştad'ı Hatırla!

Petropavlovsk Önergesi

“Petrograd'daki durumu incelemek üzere gemi mürettebatının genel toplantısı sonucunda gönderilen temsilcilerin [hazırladığı] raporunu dinledikten sonra, şunları talep ediyoruz;

1. Mevcut sovyetlerin işçi ve köylülerin iradesini yansıtmadığı gerçeğinden hareketle, tüm işçi ve köylülere yönelik propagandanın serbestçe olacağı, gizli

oylama ile yapılacak olan yeni bir seçimin derhal düzenlenmesini.

2. İşçi ve köylülere, anarşist ve sol sosyalist partilere konuşma [propaganda yapma] ve basın özgürlüğünün tanınmasını.

3. Sendikalar ve köylü örgütlerinin toplanma [örgütlenme] özgürlüğünün güvence altına alınmasını.

4. 10 mart 1921'den daha geç olmamak üzere, Petrograd, Kronştad ve Petrograd eyaletinin denizcileri, kızıl ordu askerleri ve işçilerini [kapsayan], parti dışı [parti kontrolü dışında olan] bir konferansın düzenlenmesini.

5. Sosyalist partilerden [olan] tüm siyasi tutukluların, ve yine işçi ve köylü hareketleri ile ilişkili olarak tutuklanan işçi, köylü, asker ve denizcilerin serbest bırakılmasını.

6. Hapishanelerde ve toplama kamplarındaki tutukluların [hukuki] durumlarını yeniden değerlendirecek bir komisyonun seçilmesini.

7. Tüm siyasi seksiyonlar lağvedilmelidir, çünkü hiçbir partiye kendi fikirlerinin propagandasını yapmakta özel ayrıcalıklar tanınmamalı ve bu gibi amaçlara yönelik olarak devletten mali destek sağlanmamalıdır. Bunun yerine, yerel olarak seçilen ve devletçe finanse edilen kültürel ve eğitsel komisyonların kurulmasını.

8. Tüm yol blokaaj müfrezelerinin dağıtılmasını.

9. Sağlığa zararlı işkollarında çalışanlar hariç olmak üzere, tüm çalışan insanların tayınlarının [karne ile verilen gıda, yiyecek vb. miktarı] eşitlenmesini.

10. Ordunun tüm birimlerindeki komünist müfrezelerin, ve yine fabrikalarda ve işyerlerinde görevlendirilen komünist muhafızların lağvedilmesini. Eğer bu tip muhafız birlikleri gerekirse, bunlar orduda askerler tarafından; ve fabrika ve işyerlerinde ise işçilerin istekleri doğrultusunda seçilmelidirler.

11. kendi geçimlerini sağlamak, yani ücretli emek çalıştırmamaları koşulu ile; köylülere toprak ve hayvanlar üzerinde tam işle[t]me hakkının [serbestliğinin] tanınması.

12. Tüm ordu birimlerindeki ve askeri okullardaki yoldaşlarımızın önergemizi onaylaması çağrısının yapılmasını.

13. Basının önergemizi yaygın bir şekilde halka duyurmasını.

14. Seyyar [işçi] denetim bürolarının oluşturulmasını.

15. Kendi emeğini kullanan zanaatkar üretime izin verilmesini.”

Pertichenko, Donanma Toplantısı Başkanı
Perepelkin, Sekreter.

Anarşist Kütüphane

Workers Solidarity Federation
Kronşad 1921: Üçüncü Devrim
1996

Çeviri: Anarşist Bakış
Çevirenin Notu: Çevirenin metine yaptığı eklemeler, açıklamalar vb, [...] ile gösterilmiştir.

tr.anarchistlibraries.net